

نابودی سالانه ۱٫۳ میلیارد تن غذا در جهان و راهکار فائو/ فاصله ایران با خودکفایی کشاورزی

در حالیکه یک میلیارد نفر در جهان شبها گرسنه میخوابند سالانه ۱٫۳ میلیارد تن غذا از بین میرود در ایران هم حدود ۴۰ میلیون تن مواد غذایی نابود میشود که این رقم میتواند امنیت غذایی کشور را تضمین کند.

به گزارش اگروودنیوز، براساس آمار سازمان ملل متحد سالانه نزدیک یک میلیارد نفر در جهان شبها گرسنه سر بر بالش میگذارند در حالی که بخش زیادی از غذای تولیدی در جهان قبل از اینکه به مصرف برسد از بین میرود، حجم این مقدار مواد غذایی که به دلایل مختلف سالانه به دست مصرف کنندگان نمیرسد به اندازه‌ای است که میتواند گرسنگان جهان را سیر کند و سیمای گرسنگی از چهره این جهان خاکی رخت بربندد.

سازمان خواربار جهانی، فائو، در جدیدترین گزارش خود اعلام کرده سالانه ۱٫۳ میلیارد تن مواد غذایی در جهان از مزرعه تا بازار از بین میرود، مفهوم آن این است که این غذا هیچ وقت به دست

مصرف‌کنندگان نمی‌رسد.

*** ۴۰ درصد مواد غذایی در ایران نابود می‌شود**

در ایران هم سالانه بین ۳۰ تا ۴۰ درصد محصولات غذایی از بین می‌رود که اگر بتوانیم از فساد و خرابی آنها جلوگیری کنیم کشور در تولید محصولات غذایی خودکفا خواهد شد. سالانه ۱۰۰ میلیون تن محصولات کشاورزی در کشور تولید می‌شود که ۳۰ تا ۴۰ میلیون تن آنها در فرایند تولید تا بازار از بین می‌رود.

اگرچه دلایل فنی برای از بین رفتن غذای تولیدی در جهان وجود دارد اما سهم عمده‌ای از این تلف شدن مواد غذایی در جهان سیاست‌های سلطه‌گرانه کشورهای بزرگ است که همه چیز را برای خودشان می‌خواهند.

*** دامپینگ مخرب و از بین رفتن محصول**

«دامپینگ» یکی از این برنامه‌های سلطه‌گرانه برخی کشورها است و به عنوان یک سیاست منفی و سلطه‌گرانه سالهاست در این کشورها استفاده می‌شود و از آن به عنوان ابزاری برای از پا درآوردن اقتصاد کشورهای دیگر استفاده می‌کنند.

بخش زیادی از اتلاف مواد غذایی در جهان به خاطر مسائل دامپینگ است که کشورهای بزرگ برای انحصاری کردن بازار دست به این کار می‌زنند. نمونه‌هایی بوده که آمریکا برای اینکه قیمت گندم جهانی را به عنوان صادرکننده بزرگ این محصول بالا نگه دارد حجم زیادی از این محصول را به دریا می‌ریزد.

از منظر اقتصادی، دامپینگ چهار دلیل عمده دارد که عبارتند از «بیرون کردن رقبا و به دست آوردن انحصار بازار حتی با تحمل زیان‌های کوتاه‌مدت»، «کاهش مازاد موقتی ذخائر کالا»، «به دست آوردن سهم از بازار کالای مربوطه» و همچنین «کاهش ضررهای مربوط به کالای فاقد قابلیت رقابت و فروش»؛ به زبان ساده‌تر، دامپینگ با هدف حضور در بازارها و به منظور فروش بیشتر و گاهی عرضه کالاهایی که به دلیل کیفیت نه چندان مناسب تقاضای اندکی دارند، انجام می‌شود.

دامپینگ مخرب یا غارتگر عبارت است از فروش موقتی کالا در خارج به قیمت کمتر از قیمت داخل یا حتی با ضرر و فروش آن به قیمت کمتر از هزینه‌های تولید برای بیرون راندن رقبای دیگر یا از بین بردن صنعت داخلی یک کشور. سپس بعد از برقیب شدن در بازار کالای مذکور

قیمتها جهت کسب سود حاصل از قدرت انحصاری بالا می‌رود.

***مسائل فنی در خرابی مواد غذایی**

- نبودن بسته بندی مناسب

در گزارش فائو مسائل فنی هم برای از بین رفتن مواد غذایی در جهان اشاره شده است از جمله نبودن بسته‌بندی‌های مناسب از آن جمله است. زمانی که محصولات کشاورزی بسته‌بندی مناسبی ندارد هرگونه باکتری و قارچ بیماری‌زا می‌تواند نفوذ کند و محصول را قبل از اینکه به دست مصرف کننده برسد از بین می‌برد.

- عدم استفاده از واریته مناسب

عدم استفاده از واریته‌های مقاوم به بیماری نیز دلیل دومی برای از بین رفتن محصولات کشاورزی است.

کارشناسان اصلاح نباتات طی سال‌ها تلاش کرده‌اند تا واریته‌های مقاوم به بیماری و تنش‌های محیطی تولید کنند که استفاده از آنها می‌تواند جلوی بخش زیادی از تلف شدن محصولات غذایی را بگیرد.

- سامانه حمل و نقل و انبارداری معیوب

حمل و نقل و انبارهای نامناسب نیز بخش دیگری است که به از بین رفتن و فاسد شدن مواد غذایی کمک می‌کند. همچنین استفاده از ادوات مناسب برداشت و همراه نبودن خاک کشاورزی با محصول نیز به ماندگاری محصولات غذایی و کشاورزی باعث خواهد شد.

***راهکارهای جلوگیری از فساد محصول**

در این میان راهکارهایی هم برای جلوگیری از فساد مواد غذایی وجود دارد.

- تکنولوژی هسته‌ای

استفاده از تکنولوژی هسته‌ای مهمترین تاثیر را در جلوگیری از فساد مواد غذایی خواهد داشت. در این روش با پرتو افشانی که در انبارها می‌شود ماندگاری محصولات غذایی چندین برابر خواهد شد این پرتو افشانی می‌تواند بسیاری از باکتری‌ها و قارچ‌های عامل فساد را از بین ببرد.

- تغییر رفتارهای غذایی

همچنین در گزارش فائو آمده است که تغییر رفتارهای غذایی هم می‌تواند روزانه از هدر رفتن بخش زیادی از محصولات غذایی جلوگیری کند.

مثلا رفتارهایی از قبیل نوع غذاهایی که استفاده می‌شود، نحوه خرید و غیره همگی تاثیرگذار است.

*اصلاح ژنتیک گیاهی و دام برای مقابله با تغییرات آب و هوایی

در گزارش فائو همچنین به نقش تغییرات آب و هوایی در ضایعات محصولات غذایی تاکید شده است سالانه مبادلات مواد غذایی در جهان به شدت افزایش می‌یابد به طوری که این رقم از ۵۷۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۰ به ۱٫۶ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۶ رسید و نقش تغییرات آب و هوایی در بخش کشاورزی در آینده به شدت ملموس خواهد بود و هم در افزایش فساد مواد غذایی و نیز در تجارت جهانی تاثیر خواهد گذاشت، بنابراین باید وارسته‌های گیاهی و حیوانی اصلاح شود تا به اینگونه تغییرات مقاوم باشند.

فائو همچنین اعلام می‌کند که در حال حاضر ۱۵۱ میلیون کودک زیر ۵ سال در جهان به دلیل تغذیه‌ای نامناسب کوتاه‌تر از معمول هستند که ۵۹ درصد اینها در آسیا هستند.

سازمان خواربار جهانی همچنین تاکید کرده است تاثیرات تغییرات آب و هوایی در آینده می‌تواند به افزایش سوء تغذیه و ناامنی غذایی منجر شود و برای مقابله با این تغییرات آب و هوایی باید یک سیستم مناسب غذایی و تغذیه به ویژه در جامعه روستایی ایجاد شود.

در گزارش مشترکی که توسط سازمان خواربار جهانی و سازمان ملل متحد انجام شده تاثیر تغییرات آب و هوایی در آینده می‌تواند تا ۸۳ درصد باعث خشکسالی، تا ۳۰ درصد باعث فوران گدازه‌های آتشفشانی، تا ۲۳ درصد باعث طوفان‌های شدید، تا ۱۷ درصد باعث ایجاد سیل و ۴ درصد در زلزله نقش داشته باشد.

آمارهای فائو نشان می‌دهد که از سال ۲۰۱۴ تا سال ۲۰۱۷ تعداد افراد مبتلا به سوء تغذیه افزایش یافته و به ۸۲۱ میلیون نفر رسیده است. این در حالی است که براساس گزارش سازمان ملل متحد برخی مبتلا به پرخوری و چاقی هستند.

***یک میلیارد نفر در جهان چاق مفرط و یک میلیارد نفر گرسنه‌اند**

در گزارش سازمان ملل متحد آمده است که در میان بزرگسالان از هر هشت نفر یک نفر دچار چاقی مفرط هستند.

تامین امنیت غذایی در آینده در شرایطی که منابع تولید نظیر آب و خاک محدود و جمعیت جهان نامحدود رشد می‌یابد بسیار سخت شده است، در این بین اتفاقاتی نظیر تغییرات آب و هوایی، گرم شدن کره زمین، آب شدن یخ‌های قطب، از بین رفتن گونه‌های گیاهی و جانوری و مسائل زیست محیطی شرایط را بسیار بغرنج‌تر کرده و عرصه را برای تولید و تامین امنیت غذایی بسیار تنگ کرده است.

در این میان نابودی ۴۰ درصدی مواد غذایی در شرایطی که همه هزینه‌های تولید را سپری کرده اتفاق بسیار نادرستی است که مدیران و سیاستگذاران باید از آن جلوگیری کنند.

سازمان خواروبار جهانی تنها راهکار را بخش تحقیقات و بکارگیری آن در بخش کشاورزی می‌داند که تا ۸۰ درصد می‌تواند راهگشا باشد.